

## A tegnapi élüzemavató ünnepségeken több mint ezer dolgozó részesült pénzjutalomban

Városszerte bensőséges ünnepségeken emlékeztek meg Szeged dolgozóinak alkotmányunk évfordulójáról. Az ünnepi köntöst öltött üzemekben, hivatalokban és intézményekben sok ezren ünnepeltek tegnap. Az alkotmányünnepre folyó munkaverseny legjobbjai is ezeken az ünnepségeken vették át termelési sikereik méltó jutalmát. Szegeden az alkotmányünnep előestjén az eddigi jelentések szerint több, mint ezer dolgozó részesült jelentős pénzjutalomban. Több száz munkás kapott ezenkívül „Kiváló dolgozó”-jelvényt és oklevelet.

Az üzemek ünnepségein megjelentek a párt- és a szakszervezetek, valamint a tanács vezetői és képviselői is.

Több helyen megrendezték az augusztus 20-i hagyományos munkás-paraszt találkát.

A Vágóhidon rendezett ünnepségen például a Táncsics Termelőszövetkezet tagjait látta vendégül az egyesült három húspari üzem munkássága.

Tegnap megkapta valamennyi élüzem a kitüntetés. A Szegedi Konzervgyárban az ünnepségen megjelent és felszólalt Németh Károly elvtárs, az MSZMP Központi Vezetőségének tagja, a Csongrád megyei pártbizottság első titkára, valamint az EDO SZ országos központjának küldötte is. A konzervgyári ünnepségen az élüzem címmel járó jutalmakon kívül

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának megünneplésére indult munkaverseny első szakaszára eső 30 ezer forint összegű jutalmazást is kiosztották.

A verseny legjobbjai között, a Csongrád megyei Építőipari Vállalat művelődési otthonában több, mint fél-ezer dolgozó jelenlétében Köbbel József építészeti miniszterhelyettes adta át az élüzem-kitüntetést. Az építők ünnepségén több, mint háromszáz dolgozót jutalmaztak, továbbá 48 „Kiváló dolgozó”-kitüntetést adtak át, összesen 120 ezer forint összegben.

Kedves ünnepség zajlott le az Újszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál. A munkás-paraszt találkozót itt is összekötötték az ünnepséssel. Ajándékot váltottak a

kübekházi Sári és Kalapács Termelőszövetkezettel. Azok új kenyert, szőlőt, bányát, az üzemiek pedig szőnyeget ajándékoztak.

Az idén hetvenéves üzem dolgozóit, akik tizenéves üzem nyerték el az élüzem-kitüntetést, meglátogatta Novoszilov elvtárs, a moszkvai szovjet elnökhelyettese is, aki a szegedi párt-végrehajtóbizottság és a városi tanács meghívására városunkban tartózkodik.

Novoszilov elvtársat, aki az üzem munkásainak további sikereit kívánt — meleg ünnepségekben részesítették a dolgozókat.

Különösen nagy lelkesedést váltott ki Novoszilov elvtárs köszöntése, melyben Moszkva népének forró, baráti üdvözlését tolmácsolta. A kézzelvezők hatalmas tapsoránál éltették a magyar — szovjet barátságot.

A XI. Autójavító Vállalat

telepén is lelkes hangulatú ünnepség zajlott le. Az üzem most nyerte el másodszor az élüzem-címet, viszont 1958. január 1-től hónapról hónapra az ország legjobb autójavító vállalata, és sikerült az alkotmányünnepi versenyt is megnyernie. Az alkotmányünnepi verseny legjobbjai itt is értékes jutalmakat kaptak, több száz dolgozó részesült elismerésben.

A Szegedi Szörme- és Bőrpuhítómű, valamint a Patyolat Vállalat a hús-üzemi díjat, a Vigadóban ünnepelt az esti órákban az alkotmány-évfordulót és az élüzem cím elnyerését. Nagyon sok ünnepség elhúzódtott a késő esti órákig. Szeged sok ezer munkása és hozzátartozói az ünnepi megemlékezések után táncdal, dallal szórakozott, és vidám hangulatban köszöntötte augusztus 20-át.

## Fél év alatt 477 kilométer szőnyeget gyártott a Szegedi Háziipari Szövetkezet

A Szegedi Háziipari Szövetkezet 1951-ben, az augusztusi megalakulás után egész évben még csak 263 ezer forint értékű árut termelt. Az elmúlt fél évben viszont már csaknem hat és fél millió forint értékű különböző árucikkeket gyártott jórészt hulladékokból a lakosság, sőt a külföld számára is. A szövetkezetnek ma már ezerszáznál is több tagja van. Rendelkezik szövőüzemmel, kosárfonóműhellyel, kézimunka-üzettel, valamint varróüzemrészlel.

A tagok 99,9 százaléka nő és csak 0,1 százaléka férfi és az

átlagos életkor 50 év. Ilyen munkásgárdával dolgozik a Háziipari Szövetkezet, melynek igen jó híre van, bel- és külföldön egyaránt.

Az elmúlt fél évben nagy mennyiségű ruhás, tálcák, kényes és egyéb vasszőkosarakat gyártottak a külföldi piac részére. Az ehhez szükséges nyersanyagot bőven termi a Maros és a Tisza mentén elhúzózó füzesrengeteg, ahonnan részben maguk szerzik be a fonás-

hoz szükséges vasszőket, részben pedig a kitermelő vállalatoktól. Tavaly ősszel Szőreg határában 10 hold vizenyős földterületen nemesfűzt telepítettek.

Erről a telepről össze már nyolc vagon fűvesszőre számíthatnak, s ez már megfelelőbb, olcsóbb és saját válogatású nyersanyag lesz, mellyel könnyebben megy a fonás, nem is szólva arról, hogy szebbek lesznek a készítmények. A szövetkezet gyártmányai iránt a második fél évben még nagyobb az érdeklődés külföldön, s a jelek szerint az eddigiekhez három-négyeszeresét fogják szállítani Nyugat-Európa különböző országaiba, sőt Amerikába is.

Kedvelt készítménye a szövetkezetnek a kézikötésű gyapjú norvégkesztyű is. Egyedül ebből az áruból negyedmilió forint értékű szállítottak az elmúlt hat hónap alatt a Skandináv államokba és a Szovjetunióba. A túllátétes kézimunkák sem maradnak el ettől a népszerűségtől. Erdekesség ezeknek a készítményeknek, hogy főképpen

falusi parasz-asszonyok készítik

Kiskundorozmán. Forráskúton, Zsombón és a környező tanyavilágban a szegedieknek kívül.

Meglepő szám derül ki, ha valaki mérlegeli a szövetkezet fél év alatt rongyhulladékból gyártott szőnyeg-mennyiségét. Hatvan centiméter szélesre átszámítva a csíkos rongyszőnyegeket, a háromszázhatvan fős részleg 477 kilométer hosszú szőnyeget gyártott hat hónap alatt. A különböző kötéttárukból — pulóverekből, kardigánokból, úszónadrágokból, női blúzokból — mintegy 23 ezer darabot készítették főképpen odahaza a szövetkezet dolgozói.

A szépen fejlődő szövetkezet a 130 háziipari szövetkezet országos versenyében

a harmadik helyezést érte el

a második negyedévi eredmények alapján. A tagok büszkének eredményeikre, mert úgyszólván semmiből kezdtek munkálkodásukat. A szövetkezet vezetősége újabb célt tűzött maga elé: a jövőben 90–95 százalékra emeli azoknak a munkavállalóknak a számát, akik sokgyermekes, otthonhoz kötött családjának, vagy pedig öregek, betegek, rokkantak, csökkent munkaképességűek. Nem félnek az ilyen munkavállalóktól, mert ilyenek vívták ki jórészt az eddigi sikereket is.

## Híven az alkotmányhoz

Könnyen felejtünk. A régi szenvedésekre és társadalmi bajokra gyógyító orvosság volt a Magyar Népköztársaság és alkotmányának megteremtése. A tizenhárom éves, közös akaratú végzett szocialista munka a régi rendszer útjára sebket jórészt behegesztette, s ma már csak vízióként él bennünk a sok gyalázat és keserűség. Horthyék állama és annak úgynevezett alkotmánya a népnomorítás eszköze volt, s a kisemmitelt osztályok jogosan szegültek szembe a dölyfös urak és papok werbczys törvényeivel. Az ellenforradalmi Magyarországnak csak a gazdagoknak jelentett eldorado, a szegények és a becsületesek még kenyérből sem ehettek eleget. Csak egyszerű jóllakás — ezt a címet adta Móricz egyik riportjának, mert a szürke és agyonfáradt Kiss Jánosnak már a jóllakás is elérhetetlen vágyalom volt.

Sorra fel lehetne keresni manapság a munkáscsaládokat, hogy mekkorát emelt rajtuk a proletárdiktatúra rendje. Bizonyosan fellelhető még ma is itt-ott a gond, a pénzsűke, sőt elvéve, a kereső nélküli népebb családoknál a »nincs« is megtalálható. De ez már egyáltalán nem jellemző a mi társadalmunkra. Ellenkezőleg: azáltal, hogy a kommunista párt és az állam — az alkotmány szellemének megfelelően — még fokozottabban a dolgozó nép jólétének emeléséért küzd, az otthonok túlnyomó többségében megszokott dolog lett a jókedv, a húsos koszt, a folttalan ruha, a színházba-moziba járás, a világvevő rádió, a motorkerékpár stb.

Népköztársaságunk törvényei a szocialista társadalom-építést, a kizsákmányolásmentes boldogulást szolgálják, s ez meglátszik a dolgozó tömegek jó hangulatán, egészségén, fegyelmén, és termelékeny munkáján, egyre növekvő igényein, műveltségén. És minden látszat, minden felszínes megítélés dacára azért nem tudtunk nálunk tábort verni az ellenforradalom, mert a Magyar Népköztársaságot, annak alkotmányát és a szocializmust igen jól dolgozó tömegek végül felzárkóztak a kommunista párt mögé és megvédték mindazt, amit verjeikkel és nehézségekkel megalkottak.

Ugye, olyan kézenfekvőnek tűnik ez ma már, mint a kétszerkettő? Természetes, ha a társadalom állapota 180 fokos szögben elfordul, azok kerülnek felül, akik eddig alól nyögtek-sírtak kizsákmányolóikat el-tartva. Mégis szükséges beszélnünk minderről alkotmányunk születésének évfordulóján, mert még ma sem érti mindenki, mit jelent

számára a felülkerekedés. Sokan nem értik azt sem, hogy a régi burzsoá alkotmány miért volt csak fikció, szemfényvesztés, amely a tömegek jogfosztottságát szentesítette. A kommunistáknak kötelességük elsősorban megmagyarázni, mi jó származik abból a dolgozóknak, hogy van szabad országunknak alaptörvénye, amely szentesíti társadalmi berendezkedésünket, rögzíti az állampolgárok legfontosabb jogait és kötelességeit. S ez a törvény nem írott malaszt, nem aktacsomó, hanem a való élet összegezése.

Tapasztaltuk — különösen az ellenforradalmi kísérlet napjaiban —, hogy nem elég csak egyszer-kétszer elmondanunk a legkézenfekvőbb igazságokat sem. Egyénenként ember csak akkor tud megszabadulni a burzsoá előítéletektől, a bizalmatlanságtól és a régi, helytelen és tudománytalan világszemlélettől, ha állandóan látja, hallja az ellenkezőjét. Vagyis mindennap meggyőződik az igazságról. Az igazság pedig az — tanu rá az idősebb dolgozó nemzedék —, hogy a burzsoá alkotmány a termelési eszközök tökéletes tulajdonán alapszik, és a tények meghamisításával kíméletlen fegyver a termelőeszköz nélküli milliókkal szemben. A mi alkotmányunk alapja ellenben a felszabadult munka, amelyet Juhász Gyula az élet anyjának nevezett, s amely valóban szülője a boldogulásnak, a felemelkedésnek.

A magyar alkotmányról megülő ellenségeink is igen szívesen adnak vagy adnának magyarázatot. Ertek és jelentőségét természetesen igyekeznek nullává degradálni a szabadeurópás hazaárulók, s mindent elkövetnek, hogy a dolgozó magyar népet ellene fordítsák. A munkásosztály államhatalma éppen ezért nem enged meg, hogy alkotmányunk jelentőségéről mindegyféle bukkant arisztokrata, vagy reakciós politikus előadásokat tartson. A felszabadult dolgozó magyar népnevében le kell lökni a hordó tetejéről és mindenféle pódiumról az olyan szónokot, aki a magántulajdon szentségét kezdi emlegetni az alkotmányval kapcsolatban. Azért kell lelökni, mert az ilyen még mindig annak a tendenciózus hazugságoknak akar érvényt szerezni, hogy a gazdagok isten kiválasztottjai és joguk van a gyárrakhoz, a nagybirtokokhoz. De ne beszéljen az alkotmány adta jogokról a kocsmából kitántorgó lumpenproletár sem, aki a szeszgőzén át bután bámulja a tömegek erőfeszítéseit. Az ilyeneknek nem lehet szavazati joga komoly, országos kérdések eldöntésénél. A tár-

sadalom alja-népsége helyett a munkaverseny győzteseit, a sok gondú-bajú családjánkat, a minden iránt érdeklődő fiatalokat, az alkotó és kutató embereket hallgatjuk meg. S az ő véleményük soha többé nem lesz közömbös a párt és a kormány számára. De nem engedhetők meg ugyanakkor az sem, hogy a szocialista társadalomért felelős tényezők a kicsinyes, egyéni panaszok és elégedetlenségek miatt lemondjanak a kitűzött cél, a szocializmus eléréséről, amely nem egyes személyek, hanem az egész dolgozó magyar közösség érdeke.

Az ellenforradalom idején pillanatnyilag talán »népszerűbbnek« tűnhetett volna, ha a Magyar Szocialista Munkáspárt és a kormány nem hívja segítségül a szovjet csapatokat, hiszen látszólag sokan lármáztak a Szovjetunió ellen, a »függetlenség«, a »hazaszeretet« stb. nevében. De a munkásosztály hatalmáért felelősséget érzett személyek nem vesztették el a fejüket. Tudták, hogy éppen a dolgozó tömegekről kell segítségül hívni a legigazabb barátot, a Szovjetuniót, és majd a rend helyreállítása után lesz alkalom megmagyarázni, milyen galádul akarták ebbe az országba visszacsempészni a középkori állapotokat és a kizsákmányolást szentesítő másikat »alkotmányt«. Tudták, hogy a dolgozók fokozatosan megértik majd: a Magyar Szocialista Munkáspárt pontosan őertük tette azt, amit tett, az ő közös érdekeiket mentette meg a restaurációs támadás leverésével. Az ezrekilencszáznegyvenkilenc augusztus huszadikán életbe lépett alkotmány szent kötelességévé teszi mindenkinek a szocialista haza védelmét. Kádár János elvtárs és harcostársai az alkotmány által előírt kötelességeket teljesítették ezerekilencszázötvenhat november negyediken.

Sokan azonban gyenge, rossz hazafiaknak bizonyultak, mert a nehéz napokban elhagyták ezt a földet, amely szülte és táplálta őket. Az elkövetett hibákra hivatkoztak, amikor megtették a számukra végeztet lépést és a burzsoá sajtóhazugságok nyomán elhitték, hogy Nyugaton felik meg a boldogság kékmadarát. Azóta összetett kezekkel könyörögnek, jönnének már haza boldog örömmel, hagnak ott gondolkodás nélkül a »nagy ígéretek« földjét. Mert embereket még nemigen csaptak be olyan álnokul, ahogyan a mi megszédült magyarjainkat becsapták. A vigasztalan légerekben, a végtelen országúton, idegen éj alatt bizonyára sokan megértették már közülük: az elkövetett politikai és gazdasági ballépések ellenére is ezerszer magasabbrendű volt idehaza az élet.

Alkotmányunk előírja a jogokat és a kötelezettségeket. De nem szabad mindig csak az előbbit hangoztatni és elhallgatni az utóbbit. Mert igaz, hogy minden tisztességes dolgozó embernek joga van a munkához, az üdüléshez, a művelődéshez, a nyugdíjhoz, a sajtó-, szőlés- és lelkiismereti szabadsághoz, de ennek fejében adni is kell valamit az államnak. Az alkotmány megköveteli a társadalmi tulajdon védelmét, a fegyelmezett és odaadó munkát, a takarékoskosságot, a katonai szolgálat teljesítését is, mert e kötelezettségek nélkül a jogok sem érvényesülhetnek.

Erthető, hogy a munkásosztály állama csak az igyekvő és öntudatos dolgozókat vallja édesgyermekének, nekik igyekszik minél több szépet és jót nyújtani. Erthető, hogy csak azok élvezhetik a megtermelt javakat, akik tudásukhoz és erejükhez mértén maguk is részt vesznek a javak előállításában.

Nagy István

## A társadalmi tevékenység jelentősen kiszélesedik a szocialista államban

Tudományos ülésen emlékeztek meg a szegedi jogászok az alkotmány napjáról

Kedden délután a megyei bíróság nagytermében a Tudományegyetem jogi kara, a Hazafias Népfrent jogi bizottsága és a Magyar Jogász Szövetség helyi csoportja tudományos ülést tartott alkotmányunk tiszteletére a szegedi jogászok részvételével.

Az ülésen dr. Antalffy György professzor, az Állam- és Jogtudományi Kar dékánja »Alkotmányunk állam- és jogelméleti jelentőségéről« címmel tartott előadást. Hangsúlyozta, hogy a szocialista államban a jogi szabályozásnak fokozott jelentősége van a társadalmi viszonyok egész területén. Alkotmányunk kapcsol a politikai alap fogalmát vizsgálta, részletesen kiterjedve a szocialista alkotmányok idevonatkozó szabályaira.

Behatóan tárgyalta az uralmi viszonyok állami és társadalmi szervezeti formáit. Rámutatott arra, hogy a szocialista államban éppen az államnak a minden előző államnál szélesebb tömegeket felölelő osztálytartalmára tekintettel, az államhatalom gyakorlását alátámasztó társadalmi, szervezeti formák egész hálózata alakult ki. E szervezeteknek eredete

jórészt még a hatalom megszerzése előtti időpontra nyúlik vissza. A szocialista államban a társadalmi tevékenység egyébként is hatalmas mértékben megnövekszik. A széles körben biztosított egyesülési jog, a dolgozók szervezeteinek állami támogatása, a legkülönbözőbb szervezetek, egyesületek létrehozását teszi lehetővé. Ezek mellett vizsgálta meg azokat a társadalmi és tömegszervezeteket, amelyeknek az államhatalomhoz is kapcsolódó politikai funkciói vannak. Az államhatalmat kézbentartó osztályerők szervezeti formái között első helyet foglal el a munkáscsalád pártja, mint az élcsapat szervezeti formája, az egész állami és társadalmi tevékenység vezető ereje — mondotta az előadó.

Foglalkozott Antalffy professzor a népi demokratikus fejlődés egyik sajátosságával, a népfrentjellegű szervezetekkel is, amelyek az egyes országok fejlődésének sajátosságaitól függően tömegszervezet, vagy tömegmozgalom formájában foglalkoznak az államhatalom gyakorlásában résztvevő összes osztályokkal, illetve rétegekkel.

Kiss Zoltán:

## Jogot és rendet...

Aludt a nép, mint béna óriás, álmodott hosszú ezredében át.

Aludt, s ha ébredt, kezét lefogta szolgának rendelt ostoba sorsa.

Rázta a költő: talpra, föl, magyar! Lendült, s lecsüngött újra, óh, a kar.

Vörös haraggal támadt fel ismét, Vérebén mosta zubonyát, ingét.

Tavaszi fényű hajnal emelte szemét a kéklo magas egekre.

Új isten jött el, bűnét feloldta, kezébe tette, ott van a sorsa.

Szabadság szülte törvénye, rendje örködik, s ítélt immár felette.

Jogot a jóhoz nyer itt az Ember, ki szólni érte, s tenni se restell.

Rendje a munka, alkotó hite méltó, hogy léptét új útra vigye.

Törvénye őrzi jussát e földön; teremő kedvét ne zárja börtön.

Jogot és rendet így köt ma össze jövőbe néző munkások ökle.